

Agrupació d'Aules
de Formació Permanent
per a la Gent Gran
de Catalunya



Afopa

AFOPA, (Agrupació de Formació Permanent i de les Aules per a la Gent Gran de Catalunya), és una Entitat d'Utilitat Pública amb personalitat jurídica pròpia, de caire sociocultural, apartidista i aconfessional i sense ànim de lucre, i entre els seus fins estant els de agrupar a les aules que es dediquin a la promoció i difusió de la cultura per a la gent gran d'arreu de Catalunya, així com a la coordinació de les aules, la defensa dels interessos d'aquestes i la promoció de noves.

AFOPA va iniciar la seva activitat a principis dels anys 80, consistint aquesta en la promoció de les aules per que promoguin conferències en els diferents àmbits del coneixement. Val a dir que en alguns casos es promou també l'organització cursos i seminaris.

AFOPA, te cura del rigor i del nivell acadèmic de les conferències que s'imparteixen a les Aules adherides. L'any 1983, d'acord amb el Consell Interuniversitari de Catalunya, es va constituir el Consell Interuniversitari d'AFOPA, que està conformat per nou universitats catalanes que son les que tutel·len les diferents Aules: la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Ramon Llull (URL), la Universitat de Lleida (UDL), la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF), la Universitat de Girona (UDG), la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona (URV), i la Universitat de Vic (UVIC).

El principal factor del desenvolupament de les **Aules d'Extensió Universitària a Catalunya**, parteix del naixement de la primera universitat per a gent gran a França, això fora la llavor decisiva per tirar endavant l'experiència de les aules. Però, quan comença de veritat aquesta experiència a França?, concretament el 23 de febrer del 1973, es desenvolupa la primera Universitat per a gent gran a Toulouse, sota el títol "l'Université des sciences sociales", formant-se sota aquesta universitat el *Conseil de l'Unité d'Enseignement et de Recherche, "Etudes Internationals et Développement"*, creant-se l'**Université du Troisième Age**, sota la direcció del professor en Dret Internacional, **Pierre Vellas**.

Partim doncs d'una proposta vinguda de França, que pren en el nostre context, si bé no serà fins uns anys després d'aquesta primera experiència a Europa. Haurem d'esperar fins a l'adveniment de la democràcia, que permetrà l'obertura de noves accions i propostes, una d'aquestes seran la posta en marxa de les aules:

"La Dirección General de Desarrollo Comunitario, el 12 de setembre de 1978, a proposta de la Subdirecció General de Família, es signen diversos convenis amb diferents entitats culturals privades per fomentar aquests estudis universitaris".

Aquesta primera experiència va resultar tot un èxit, que es van recollir en reunions nacionals de gran relleu, celebrant-se les dues primeres a Santiago de Compostela i Murcia els anys 1978 i 1979. En aquestes reunions les aules es definien com serveis culturals per a persones de més de 55 anys, en les que s'aprofitaren la subvenció donada pel Ministeri, i així van començar les primeres experiències de formació d'Aules de la Tercera Edat a Espanya. D'aquesta manera, l'any 1980 (BOE de 21 de juny) el Ministeri de Cultura va regular les Aules de la Tercera Edat com a xarxa de centres coordinats pel Ministeri. Segons el tipus d'entitat patrocinadora quedaven distribuïdes de la següent forma:

Aules del Ministerio de Cultura de l'àmbit nacional dependents de la Direcció General de Joventut i promoció sociocultural a través de la Subdirecció de la Família.

Aules provincials, dependents de les Delegacions de Cultura, coordinades per la Subdirecció de Família.

Aules col·laboradores, gestionades per entitats o institucions privades que exerceixin activitats pròpies de les Aules, o s'adhereixin parcialment als seus esforços.

La pretensió que es té per les aules és:

Conservar l'estat físic i intel·lectual de la gent gran.

Integrar aquestes persones en comunitats humanes fomentant la comunicació i les relacions socials.

Motivar l'ocupació del temps lliure amb activitats recreatives i artístiques.

Aprofundir en temes culturals d'acord amb la seva particular forma de ser i actuar.

Vitalitzar la investigació científica sobre aspectes importants d'aquesta etapa de la vida.

Com neixen les aules a Catalunya

Aquest fet be donat per la sinergia de dos esdeveniments cabdals:

L'experiència francesa.

La transició política espanyola l'any 1975.

Pel que fa al primer factor, aquest permet copsar els moviments de canvi, fins aleshores inexistent envers el col·lectiu de persones grans. El segon factor, gràcies a la transició, es recobren moltes de les il·lusions i sensacions marcides durant l'època anterior. Es doncs la normalitat democràtica que encetà una nova etapa que millora i modernitza la gestió i la constitució dels primers ajuntament democràtics.

A partir d'aquests fets, començarà un camí que no ha estat fàcil, però que ens a portat al moment actual d'AFOPA, entitat que neix formalment al gener del 1982, moment en el que es forma el Consell Acadèmic Universitari d'AFOPA, presidit pel Rector de la Universitat de Barcelona i compost pels Vicerectors d'Extensió Universitària de les tres Universitats catalanes (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya) i altres professors, a partir de 1983 van nàixer noves aules. L'any 1988 AFOPA estrena nous estatuts i en el curs acadèmic 1989/90 compta amb 5 Aules universitàries i 10 de Difusió cultural. Durant aquests primers anys AFOPA té una ràpida consolidació, així l'any 1992 l'AIUTA li encarregarà l'organització del seu XVI Congrés Internacional, celebrant-se a les dependències nobles de la Universitat de Barcelona, amb una assistència de més de 600 persones d'arreu del món, aquests a més és un any emblemàtic per Barcelona, ja que es celebren els Jocs Olímpics. Aquests son anys de consolidació de les Aules per a gent gran, el que es veurà reflectit en convenis de col·laboració amb la majora de les universitats catalanes.

Després d'anys de funcionament, AFOPA va revisar el seus estatuts l'any 1997, posant al dia aquells conceptes que havien quedat obsolets amb l'evolució del temps. Es també el moment de la nova denominació d'AFOPA, a partir d'aquest moment es dirà **"Agrupació d'Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran de Catalunya"**, aquesta denominació deixa molt més clara quina es la determinació dels membres de l'Agrupació, anant més enllà del que es una simple gestió administrativa.

Així doncs la pretensió d'AFOPA es: millorar la qualitat de vida de la gent gran, en tant que té que assumir que l'educació i la formació de les persones s'han de completar al llarg de tota la seva vida. Tanmateix cal potenciar la creació de noves Aules, aportant el consell i la seva experiència, totes les Aules que pertanyen a AFOPA són entitats totalment autònomes amb plena personalitat jurídica. Així els programes es creen, es dirigeixen i gestionen per les mateixes Aules, en funció del propi context, sense més limitacions que les que el col·lectiu de cada Aula determini per si mateix.

També l'Agrupació promou la reunió de membres responsables de les Aules per tal de posar en comú en seus avenços, les seves experiències, el seus problemes, seran aquest exemples els que fan possible el creixement solidari de tots plegats, en tant que tothom té la possibilitat d'anar aprenent de tot allò bo que altres posen en el seu coneixement. AFOPA està regida per una Junta de Govern formada per persones que són membres de les diferents Aules de Catalunya, generalment que ocupen un lloc a les seves Juntes Directives respectives, per tant coneixedors de les necessitats i problemàtiques de les Aules, tot i això, la Junta d'AFOPA té molta cura de respectar la llibertat d'actuació individual de cada Aula, i no interfereix ni en la seva programació ni en la seva vida interna.

Cal destacar que les Aules per a la gent gran a Catalunya, han estat una de les principals organitzacions que s'ha preocupat "veritablement" pel creixement cultural de la gent gran. Les Aules han fet i fan molt per elevar el nivell intel·lectual de la gent gran, però fan encara molt més en el procés d'envelliment de les persones grans, ja que fan que aquestes no quedin apàtiques davant la nova situació en que és troben, així les Aules promouen noves amistats, mantenint una relació personal i social mes enllà del pur objectiu educatiu.

Afopa
Casanova 36, Entl. 1^a
08011 Barcelona
T. 93 453 57 74
secretaria@afopa.info

Amb el suport de:



Col·laboren:



Forma part de:

